

НОВА ЗОРЯ

4. WARSZAWA
Biblioteka Narodowa
Minist. Oświaty

ЧАСОПИС ДЛЯ ПОШИРЕННЯ УКРАЇНСЬКОЇ ХРИСТІЯНСЬКОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ

Виходить два рази тижнево: в четвер на 4 ст. під неділю на 8 ст. || Предплата в краю: 1/4-річно 6 зол. місячно 2 зол. За кордоном 1/4-річно 1 амер. долар. — Ціна числа 25 сот. — Конто П. Ш.: Краків 405.867. АДРЕСА: Нова Зоря Львів, ул. Кльонівича ч. 8. П. пов. — Телефон 4—48.

Криваві події перед соймом

Криваві листопадові події полагодили варшавський сойм так, що відкинув українські наглі внески і внесок вшехполяків, а прийняв наглий внесок ялоубу Б. Б., щоб уряд докладно розслідував ті події й витягнув відповідні консеквенції.

Особливо шкода, що сойм не здобувся бодай на тільки дотепу, щоб ухвалити внесок вшехполяків, котрий домагався

карі не тільки для невідомих справців, але й для тих політиків, котрі уриготовляють ґрунт під криваві події. Якби той внесок був прийнятий, то совісна слідча комісія мусіла б була зажадати карі також для тих відомих не від сьогодні вшехпольських публіцистів і політиків, котрі від багатьох літ пишуть так шовіністично, як мабуть ніде поза Балканом.

Др. Райнлендер пішов у стан спочинку

У звязку з кривавими подіями у Львові перенесено в стан спочинку догалицького директора поліції, потому старосту у Львові, Д-ра Райнлендера. Був се чоловік, котрий знаменито знав людей і відносини. Чи се знак, що Варшава бажає собі тут мати в часі демонстрацій менше здержливого чоловіка, чи більше здержливого, легко сказати. Очевидно перше, на що вказувала заява мін.

Складковського в соймі, що поліція вказала за велику здержливість. На місце Д-ра Райнлендера прийшов капітан Адольф Кльоц, уроджений в Галичині. Як офіцер піхоти відбув він 2-літний курс Вищої Військової Школи. Був військовим аташе в Ризі, потому офіцером для спеціальних доручень при віцеміністрі війни, ген. Конаржевським — Про дальші переміни урядовців у повинках.

Київський відгомін листоп. подій у Львові

В одному приватнім листі, писанім у Києві 6-го с. м., львівський адресат знайшов таку дописку:

„З великим сердечним болем довідалися ми про події у Львові. Не зовсім ясно з наших газет, що саме і як сталося. Ясно одне тільки, що трапилася велика трагічна подія, яка вибила з наших рядів сотні молодих запальних юнаків. Вічний їм спокій і пам'ять! Бідна, бідна українська доля!“

З цих слів ясно випливає, що радянська урядова преса свідомо подавала читачам так неясно зложені вістки, що громадянство було ще 6-го с. м. переконане про сотні вбитих молодих Українців... Якби на таких „фактах“ побудована була відозва „Укр. Академії Наук“ і „Союзу українських письменників“ до учених цілого світа, то польським агенціям не трудно буде підорвати децю її ефект у світі.

Замахи на пам'ятники королів

З Лондону депешують: Невідомі справці кинули в Дубліні бомби на пам'ятники англійських королів Вільгельма III і Юрія II. Оба пам'ятники сильно

ушкоджені. (Преса ні словечком не згадує, щоб Англійці видалися з того приводу на невинне населення Ірландії).

Чортова віра на Волині

Клим Іванюха заступником люципера на землі.

Преса приносить неймовірні вісти з Волині. Там, особливо в околиці Ковеля, має ширитися чортова віра. Просто уважають чорта як олицетворення зла паном світа і поклоняються йому, а в кого він „вселився“, того шанують як святого. Заступником люципера на землі уважають Кліма Іванюху. Він сам оповіщує,

що всі „советські сили на небесіх“ підлягають йому. Внутрі тої секти порстав одначе роздор. Відокремлена частина секти має свою „столицю“ в селі Смердинь.

Є дані припускати, що оснували ту секту большевицькі агітатори в тій цілі, щоб розвалити християнські церкви.

Царем має бути Володимир

Пражська Агенція „Русуніон“ доносить: Щоб довести до порозуміння між рос. монархістами. В. Кн. Кирило хоче зречися прав до рос. престолу на річ

свого 11-літнього сина Володимира. В звязку з тим буде утворена родинна рада династії Романових, котра рішатиме всі справи аж до повноліття Володимира.

Соціалізм в Америці не приймається

Бюро Вольфа доносить: Нова палата послів у Вашингтоні складається з 252 республіканців, 174 демократів і двох фермерських послів. У новім сенаті є 57

республіканців, 38 демократів і 1 фермер. Одинокий посол соціалістичний перерав при останніх виборах.

В СССР. росте вплив Церкви

„Рабочая Москва“ доносить: В турській губернії скріпилась активність духовенства. Населення будує нові цер-

кви, купує дзвони й уряджує дуже торжественні богослуження.

ДЕСЯТИЛІТТЯ ПОЛЬЩІ

ЗМІСТ: Дата уродин нової Польщі. — Головна передумова її відбудови. — Про порівняння старої Польщі з новою. — Про подвійно невдалий компроміс. — Один висновок і його причина.

Від т. зв. маєвого перевороту Польща почала обходити нове державне свято: 11-го листопада 1918 — свято Відродження (Risorgimento). Можнаб, очевидно, спорити про те, чи саме 11-ий листопада, чи який инший день більше надається на се свято. Та се питання малозначне й політичні керманічі Польщі мають очевидно право вибору відповідного дня. Усталений вже день має одно важке за собою: він сходить з пам'яткою закінчення світової війни — проголошення перемир'я...

Бо одно не може підлягати сумніву: не будь останньої великої війни, політична мапа Європи не зналаб Польщі як окремої незалежної держави. І то не якої-небудь війни, а такої загальної, світової. Зьбокалізована війна, хочби в ній були брали участь всі три колишні царствоти історичної Польщі, ніколи не булаб доведена до сучасного вислідку. У великій історичній хуртовині зникла колієс Польща з політичної карти, у такій-же хуртовині знов на ній появилася. Так вимагало історичне правило. А воно важке не тільки у відношенні до Польщі; про инші народи, що одночасно з Польщею здобули волю, те саме треба сказати. А що було законом у минувшині, буде напевно правосильне й у будучині: політичні перевороти на великих осередних просторах будуть родитися лише в великих світових кризах. А таких, річ звичайна, не буває часто і бувати не може; правильно — що 100 літ. Отсе одне, що приходить на думку при нагоді 11-го листопада.

Друга думка, що тиєється з сього-ж приводу під перо, питає: хто з польського громадянства, святкуючи 10-і роковини національно-державного відродження, старався порівнати історичну річчосполиту з новочасною і в такого порівняння витягнути висновки — теоретичні і практичні? Думаємо, що лише дуже небогато робило се, а вже певно ніхто з тих, у кого фізична або моральна влада над земляками — ніхто з уряду і ніхто з преси... А шкода, бо таке порівняння дозволилоб осудити величину тої науки, яку польське громадянство здобуло продовж 123 років свого державного унадку.

В голові нормального польського громадянина і політика звязалися механічно дві різнородні ідеї: традиція історичної Польщі зперед 1772, чи навіть зперед 1667, та новочасна доктрина суверенно-плеємінної державности. При тім ся голова цілком не зясовує собі величезної суперечности між сими двома ідеями і необхідности — скорше чи пізніше — ліквідувати сю суперечність. Ще менше розуміє нормальний Поляк, що розв'язка сеї суперечности можлива тільки по альтернативній лінії: або даючи перевагу

моментам історичним, географічним і господарським, зайвими себе держава і *перестроїться* на федеративних основах, або лаючи першорядно національно-плеємнію принципи витягнути з нього консеквенції — обмежити свою державну суверенність на неопірно польські землі... Бо таку лише Польщу передбачали в 1917 р. ті, в яких руках було рішення відбудови її, і коли так не вийшло, то збому винна лише російська революція, або ще докладніше — її большевицька фаза. Був тоді, правда, короткий момент, коли рішачі чинники мали на оці й інші концепції Польщі — федеративної, однак ці плани, зв'язані з долею Австрії і її династії, швидко розвіялися. Обставини зложилися так, що Польки мали змогу незалежитися до деякої міри від воли воєнних переможців і самі означити тип своєї відбудованої державності.

Рішення, що його винесли Польки при допомозі цілої низки т. зв. dokonаних фактів 1918-1920, з бідною одержало, що правда, в 1923 згоду міжнародних сил, однак від самого початку воно мало й досі має *печатку невідомо компромісу між обома суперечними ідеями*, у горі зазначеними: для далеко на схід, для другої — за близько. Се відносно територіяльного оформлення новочасної Польщі. Щодо конституційної будови її отся суперечність випливає з *мертвий компроміс* між принципом одноцілого централістичного устрою з неорганічними крушнями м. пр. для національних меншостей, які нікого не задовольняють і здебільшого — цілком не виконуються...

Коротко. Польща станула на молоді шляхи. Сучасний її стан є не до удержання. Коли се зрозуміє польське громадянство, святі знають. Поки що воно ополотиться радощами своєї відбудови, а всі невдачі і дісонанси складає на нечемних підданних і потаємних сусідів... Шістнадцять років тому взд могло зватися, що новий, виймово сильний, держим у Польщі зрушить її віз з мертвого пункту, однак сьогодні виглядає, що се буди ілюзія. А до такого висновку приходиться тому, бо ні одна держава в Європі не має такого важкого зовнішнього і внутрішнього положення, як Польща — і мимо того її уряд допустив до такого занедбанія й заощення найважливішого проблему тої держави, справи

національних меншостей (1/3 населення!), як ні оден уряд в Європі. Се факт, який особливо виразно кидатється в очи з 10-ліття існування польської держави. Коли уряд Польщі й дальше трактувати-ме справу меншостей *per non est*, то обличча тим меншостям очевидно надасть Москва, під владою котрої все таки щось робиться бодяй для паперової культури ріжних націй. (Гл. інформаційну статтю про Укр. Акад. Наук у Києві в сім числі „Н. Зорі“).

„Спомини соціаліста“

Так називається надзвичайно інтересна нова книжка, котра появилася в Дрезні, в німецькій мові. Автор її відомий соціаліст Шайдеман описує в ній, як провідник соціалдемократії й потому канцлер Німеччини, робітник Еберт був вірний ідеї німецької монархії. Він черволив з досади, коли оден з соціалістів-інтелігентів заявив, що республіка тепер самозрозуміла. „Не маєте права проклянувати республіку!“ тогосно кричав Еберт і бив п'ястком у стіл.

На одяги осінні і зимові, на плащі, рагляни і верхи футер **наймоднійші матерії**

ВОВНЯНИ

англійські і бельські першорядної якості, як камгарни, дубле, англійські шевіоти і т. д.

всіх підшивки й додатки поручає деталічно по фабричних цінах

відомий з дешевоти христ. магазин

ГУРТІВНЯ ТЕКСТИЛЬНА

45 ЛЬВІВ РИНОК 45

329 Догідні умови сплати. 13—20

„Характер ніхто не одержує даром: на се потрібне власне дугове зусилля, що триває десятки літ“.

Неймовірне але правдиве

„Kurjer Poznanski“, оден з найлучше редагованих польських органів, котрий мав досі виразний катоц. напрям, продукує в ч. 508. з 5. XI. 1928 у статейці п. з. „Ротеріяжа“ ось яку „католицьку“ любов ближнього:

„Величаво (!) — пише — відповідь польської патріотичної молодіжи проти зрадливої (?) діяльності Русинів очевидно не на руку санацийній пресі всіх відтінків. Вона висказується з неохотою про національні демонстрації, які супроти пасивності немых чинників були конечні (!) для здушення шораз то більшої зухвалости Русинів. Масонська „Епока“ повідомляючи про львівські події, пише про „жалоу гідні інциденти“ й додає, що 15 ранених упало „жертвою національних темпераментів“. „Курер Поранни“ доносить про „національні боротьби“, при чім не розрізняє Поляків від Русинів і висказує надію, що серед акад. молоді возьмуть верх „розумніші елементи“ (чого очевидно не хоче катоц. „Курер Познанський“... Ред. „Н. Зорі“) та львівської санацийної преси, котра наклакє, щоб „перестати робити вибрики“. Дуже се знаменні погляди на найживотніші національні інтереси та на чинну й елементарну їх оборону“.

Так виглядає дослівний переклад... Справедливість вимагає признати, що масонські органи, на які нарікають „католики“ з „Курера Позн.“, вказують в данім разі значно більше католицького духа супроти нас, ніж католицький катоц. з „Курера“...

Жидівські комуїсти вертають з Сибіри

Мимо голосної реклами й потому „принудительных мѣр“ жидівська колонізація в Биробиджані вже скінчилася на ніч: велика скількість виселених туди Жидів вертає на покинені місця, позбувшись на Сибірі всего, що мали. Супроти того уряд СССР. рішив таки поселити їх на Криму й на північній Кавказі та наказав місцевим „урядам“, відвести там землю для вертаючих Жидів. Місцеві (льокальні) уряди мали відповісти — як доносить „Разсвіт“, — що не допустять до колонізації Жидів, бо вона „економічески бесполезна и политически вредна“.

Повістевий фейлетон „Новой Зорі“ з дня 18. XI. 1928 75

ОСИП НАЗАРУК.

РОКСОЛЯНА

Українська історична повість з 16. століття.

Запитав дуже ніжним голосом:
— Чи тобі не прийшло на думку, як ослаблюеш своїм кроком судейську совість найвищого судді в державі?
— Прийшло. Але я сказала собі, що ти можеш переслухати про-все евнуха Гассана. Він живий...
Відтхнув усею грудю.
Вона також відтхнула свобідно, бо знала вже, що викрикував напів божевільний Гассан.
Сулейман знов споважнів на хвильку.
Пригадав собі ріжні неприхильні вискази про жінок ріжних мудрців сходу і запитав:
— Чи ти ніколи ще не сказала мені неправди?
Засміялася як дитина і відповіла:
— Так! Сказала!
— Коли?
— Тоді раненько... над морем... коли в червонім блиску сходячого сонця надливали рибалки...
— А якж неправду сказала ти тоді?
— Я сказала, що хочу їсти. Але я була сита любовю.
І думала, чи ти не голодеш. А соромилася запитати тебе...
По тих словах, що були для нього солодші від меду, могутний султан Османів перший раз в життю сказав собі, що про душу жінки всі мудрці не знають нічого... Дивувався сам собі, як міг тоді повірити, що та делікатна істота хотіла харчу для себе, а не для нього. Пригадав собі, з яким смаком тоді заїдав і сягнув по чашу сорбету...

III.

Великий султан Сулейман випив чашу сорбету, не тільки зі сираги, але й тому, що чув якусь дивну лустку в нутрі. Вона не була прикра й навіть робила йому якусь полешку. Що се таке з ним діялося — не знав. Але був переконаний, що вияснення знайде лише в очах сеї жінки. Обняв її й чекав — якогось нового „нападу“, нового „вимушення“ її ніжних рученят і чудових уст. Чув приємність у цілім тілі з того, що є хтось, що може на нім робити вимушення.
Вона інстинктом жінки відчула свою перевагу в сю хвилю. І мала навіть ясний плян ще одного вимушення. Вже дійсного вимушення — а то для себе, не для мошєй. Але трюхи боялася зачати, а ще більше — не знала, як зачати.
Він налив собі ще одну чашу сорбету. Пив помалу, любуючись думкою про те, що ся дивна жінка, очевидно ще чогось захоче. Й мовчанка дразнила й напружувала його. Не видержав і сказав:
— Ну, скажи вже раз те, про що думаеш. Я сьогодні готов програвати...
— А звідки ти знаєш, що я ще чогось хочу?
— І знаю навіть, що чогось незвичайного. Бо ти зі звичайними справами не надумуєшся так довго, от як наприклад зі смертю Агмеда-паші.
Ще подумала й запитала:
— Чи тобі було прикро, що я зробила таку дивовижну?
— Ні. Було щось надзвичайне. Ніяка инша з моїх жінок не відважиласяб на таке. І се мені навіть сподобалося, що ти така відважна.
Подякувала йому усміхом і сказала:
— А що ти зробив би, якби я зробила ще більшу дивовижну?
— Тут, у палаті?
— Так.

Розв'язання зїзду Рідної Школи

Голоси преси.

Львівська „Свобода“, орган УНДО, принесла про ту справу отсю вістку:

Всюди крамола. Розбиття зїзду „Рідної Школи“. В пятиню, 2. ч. м. перед полуднем зачався в сали Народного Дому у Львові загальний зїзд „Рідної Школи“. Прибули делегати з цілого краю, щоб нарадитися над дальшою долею „Рідної Школи“, що опинилася в дуже скрутному матеріальному положенню. Збори відкрив голова Тавра радник Кожурда, звідомлення з діяльності головної управи зложив пос. Струтинський, а вітак приступив до звідомлення про стан гімназій „Рідної Школи“ інспектор тих шкіл д-р Макарушка. В часі цього реферату на сали вийшла групка студентів і оден з них почав відчитувати якісь дожевні демонстраційні резолюції. Три рази пробував предсидник зїзду відобрати йому голос, але безуспішно. Тоді представник поліції радн. Бехметок розвазав зїзд тому, що беруть в нього участь і проголошують резолюції люди чужі, які не мають нічого спільного з „Рідною Школою“. Як доведёмось, до розв'язання зїзду причинилася невеличка частина делегатів, відомей від давна з опозиції проти управи „Рідної Школи“. Коли надія на проведення своїх людей до нової управи завела, вони спровадили до сали невідповідальних осіб, які й розбили зїзд, назвавши багато людей з краю на даремні матеріальні витрати.

„Рада“, орган партії праці, принесла отсе признання і поклик українського педагога п. Антона Крушельницького:

Ідейний порив. На зїзді Рідної Школи зайшла подія, яка могла знайти неприхильний для молоді відгомін у громадянстві...

Дальше п. проф. А. К. переповідає резолюції групки молоді й пише від себе:

Порив молоді ідейний! Дуже симпатичний. Він може стати починком у відродженні „Рідної Школи“. Головна Управа „Рідної Школи“ повинна підносити цей поклик молоді, прийняти співрацюю об'єднаної молоді і вивести її від себе до витревалости, щоб порив молоді, який, що правда спринчив розв'язання Зїзду, не був солом'яним огнем, тільки щоб дав дійсно ювілейний залпний фонд „Рідній Школі“. Іще одно: Головна Управа „Рідної Школи“ повиннаб підготувати основу до об'єднання всього українського громадянства в співраці з „Рідної Школи“. Заходить питання: Чи можна здійснити ідею ювілейного залпного фонду? Коли уявляємо, що майже кожна інтелігентна родина видає в часі різдвяних і великодних свят ново року й карнавалу — найменше сто зол., на прийняття, оплати карт вступу і строї, — заощаження цієї суми внаслідок здержання громадянства від забав, балів то що і зложення кожного інтелігентною родиною в часі від листопада до Великодня суми 100 зл. на ювілейний залпний фонд Рідної Школи, далоб нам продажів сім року найменше пів мільона золотих — від самої інтелігенції. Колиб до того відукнулося на поклик університетської молоді громадян-

ство на всіх українських землях і в Америці, Рідна Школа повинна в році пам'ятного десятиліття дістати мільоновий залпний фонд! Від сльва до дна! Складаю в Земельний Банку на фонд будови промислової школи Р. Ш. у Львові суму 1000 зол., зложених на мої руки учнями мужської семінарії Рідної Школи і 100 зол. від себе, як відгомін почину університетської молоді.

„Діло“ п. з. Відрадий прояв, перепечатує отсю замітку „Неділі“, без ніякої уваги від себе:

Відрадий проявом є довершене вже об'єднання всього українського студентства без ріжних ідеологічних переконань, яке видало у Львові відозву, в якій після ствердження своєю непохитного, патріотичного становища домагається: щоби 10-ліття 1-го листопада відсвяткувати загально-національним податком на фонд „Рідної Школи“, на національну розбудову українського Львова (заснування української промислової школи, безплатне навчання в народних школах „Р. Ш.“); вибору здібної до праці сконсолідованої й енергійної Гол. Управи „Р. Ш.“; свідомого й національно здорового учительства; створення приватних кафедр для вищої освіти по українознавству; усунення з учит. збору „Р. Ш.“ поляків і українців-опортуністів; здержання в часі від 1-го листопада 1928 до 16-го липня 1929 р. від усяких забав, а гроші, які малиб піти на ці забави, зложити на загальний фонд „Р. Ш.“

„Громадський Голос“ пише в ч. 69 в статті „Не викрутиться“:

Останні „Загальні Збори“ показали, що люде, яким найменше на ідеї „Рідної Школи“ залежить, знову добре пильнували і прихилили, щоби створити припадкову більшість і дальше пхати „Рідну Школу“ в пропасть, за ціну кількох концесій для пару гімназій. В наслідок розбиття, вигляду закриття владою цього останнього Зїзду Р. Ш., не пришло, на щастя, до позлікування драхного, старого шильду. Остає в „Рідній Школі“ стара гринча Головна Управа. Треба надіятися, що чейже слідуючий „Загальний Зїзд Рідн. Школи“ складатиме з людей, яким ідея „Рідної Школи“ буде дорожа, від ундоклеркального угодівства та вузькопартійної виключности.

Вкінці „Свобода“ в ч. 47 помістила спростування Союзу Української Самостійницької Молоді, в котрім говориться:

„...правдою є, що на сали вийшло умандатоване представництво Союзу Української Самостійницької Молоді і відчуло озвісім річеву заяву, ухвалено загальностудентським вічем і одобрено другим загальностудентським вічем... правдою є, що СУСМ ніколи перел тім ані по тім нічого спільного з жадною опозицією

ЗЕФІРИ Іван Рідль

Львів

вул. Академічна 2.

267 40—50 д

на Зїзді Рідної Школи не мав і мати не буде. З окрема протестуємо проти тенденційного наголовока і називання відручників загально-студентського віча невідповідальними особами...

Редакція „Свободи“ додала від себе отсю замітку:

Інформацію про розв'язання зїзду Рідної Школи одержали ми на жаль від посторонніх осіб і тшмисом, що вона незгідна з правдою та що можемо відкликати слова, що кидать тїнь на українську самостійницьку молодь.

До сих голосів преси слід замітити ось що: Українська суспільність, котра удержує „Рідну Школу“, має право й обовязок, домагатися від найбільш компетентного чинника, а саме від Президії Зїзду та Головної Управи Р. Школи, щоб вияснили прилюдно розв'язання зїзду та висказали свій погляд на ту справу як також на наслідки розв'язання зїзду і на те, хто тепер рішатиме ті справи, які мав вирішити розв'язаний зїзд. Шойно по такім виясненню можна на нашу думку розпочинати успішну акцію в справі санації дійсно важких відносин „Рідної Школи“.

Висше представленого хаосу в пресі не булоб, якби Президія Зборів Р. Ш. відразу оповістила була, що і як сталося.

НАУКА І ХАРАКТЕР.

Добра книжка помагає в самовилученій праці. Вона покаже тобі ворогів і небезпеки, що чигають на тебе, сили і способи до боротьби проти них, — але вона не буде боротися за тебе. Ту боротьбу мусиш ти сам вести, коли хочеш здобути й зберегти характер. А се не легка річ, ніколи не заклопочи завершення зброї з великими й жалкими будрами та все бути з ними на весільній столі. Ось плян твоєї боротьби, котрий без виконання на ніщо тобі не припадає:

1. Хочу бути по можности напоєм своїх змислів і почувань.
2. Хочу зробити порядок в думках моїх.
3. Хочу навчитися наперед думати, потому говорити.
4. Хочу обдумати всяке діло заку зачну його.
5. Хочу вчитися від минування, думаючи про будучність і тому найлучше використати теперішність.
6. Хочу працювати в оготю, терпіти без нарікань, вести примірне життя і колись — з набією на вічну щастливість — зі спокоем умерти.

становило її. Зрозуміла, що тепер рішається її становище на цілу будучність, на ціле життя, та що від сеї хвилі вплив її буде або безнастанно рости аж до невідомої висоти, або безнастанно меншати, аж упаде до ряду тих жінок-невольниць, що служать до роскоші й забави — поки не зів'януть.

Все, що винесла з дому, піднялося в ній на саму думку про такий упадок. Але не хотіла в такій рішачій хвилі нічим подразнити мужа. І лагідним словом відповіла:
— Я скажу тобі се аж тоді, коли ти відмовиш.
— І виконаеш се?
Голос її задрожав, але миттю набрав звуку. Відповіла твердо, заглянувши йому в очи:
— Виконаю!
Надумався.
Пригадав собі європейських монархів, що жили без гаремів. Пригадав собі й життя пророка Магомета, котрий довго жив з одною жінкою, Хадіджою, що була старша від нього. А ся була така молода! Якесь внутрішнє почуття справедливости пробудилося в нім, мов ключ цілющої води, що добувається зі скелі. Примкнув очі від натовпу думок і сказав:
— І виконаю те, чого ти домагаєшся.
Була дуже задоволена. Але не показала того в такій мірі, як могла. Може ізза страху, що переведення тої надзвичайної постанови султана натрапить на ріжні перешкоди... Задумалася.
Сулейман взяв її за руку і промовив:
— Пригадую, що ти прирекла сказати мені, що зробилаб, якби я був відмовив.
Спокійно почала оповідати мов казку дитині:
— Я зробилаб те, що роблять жінки в моім краю, коли їх мужі люблять інших жінок.
(Дальше буде.)

— Прилюдно?
— Так.
— Яку дивовижу?
— Довго триваючу.
— Цікаво! Якже довго?
— Ціле життя.
— Довго. Але я не розумію!
Мовчала й надумувалася.
Був уже переконаний, що заноситься дійсно на поважнішу дивовижу, коли вона аж так довго надумується. Ждав. Вона повіяла віяльцем і запитала:
— Чи ти мігби наблизитися до жінки, про яку знавби, що вона недавно могла бути в руках иншого мужчини?
Видивився на неї і відповів коротко: — Ні.
— А що ти відповів би, якби я таксамо сказала тобі: — „Ні“!...
Коли вимовила те слівце „ні“, здавалося їй, що впливає на другий, ще більше небезпечний дніпровий поріг.
І відповіла була для нього зовсім несподівана. Скорше сподівався почути ганьбу від Пророка з неба, як таке. Був ображений мов нечуваним замахом на свої права.
В першій хвилі хотів їй відповісти, що вона належить до нього, як кожда жінка в сій палаті, і що вона була ще недавно невольницею! „Але невольниця не здобудеться на те, щоб висмикнути з рук султана криштал судейської влади“, подумав. „І не відважиться навіть на спробу таких змагань, як ся!“ Пригадав собі, що від часу вінчаня з нею не був ще ні разу у иншої жінки.
Вибрав у душі між усіми і нею. Волів її. Думав, як над шуктою. Але по її обличчю бачив, що се для неї зовсім поважна справа. І запитав:
— А що ти зробилаб, якби я відмовив?
— А що ти зробилаб, а не „сказалаб“, за-

СУКНА

на убрання мужеські, пальта, футра, плащі й дамські костюми, на реверенди для Всех. Духовенства, коци на ліжка і на коні.

Найліпша якість. — Великий вибір. — Ціни фабричні.

ПОРУЧАЄ ФІРМА ЛЮДВИК РАЛЬСЬКІ

Львів, Рутівського ч. 7.

1-10

ПРАВОСЛАВЕ В АМЕРИЦІ

Розбрат і руїна в правосл. церкві в Америці. — Самозванний „єпископ“ Адам просить прийняти „православних галичан“ під високу руку варшавського митрополита.

Орган варшавської православної митрополії „Воскресное Чтеніє“ доносить, що варшавський православний синод на останній сесії розглядав прохання „єпископа канадійського“ Адама Филиповського про прийняття американських православних емігрантів з Галичини під зверхність варшавського правосл. митрополита Діонізія. Адам Филиповський, мотивуючи сю просьбу, вказує, що в православної церкві в Америці настала страшна боротьба між ріжними напрямками й починається цілковита „руїна“; отже, щоби врятувати від такої руїни „православних галичан“ в Америці, він просить прийняти їх під владу Варшавської митрополії.

Варто до цього додати, що Адам Филиповський усевався ріжними авантюрами в Америці, за які й був суспендований і правосл. митрополитом Пятоном в Америці і правосл. синодом у Карлівцях у Сербії. Тепер іменує себе „єпископом канадійським“ цілком самозванно. Мимо того, варшавський правосл. синод, по словам „Воскр. Чт.“, з огляду на те, що ця справа має ширший „міжцерковний“ характер, звернувся до Константинопольського патріарха в справі прохання Адама Филиповського.

Советська Касандра

Що оповіств комісар Куйбишева про господарство в СССР.

Большевицька преса принає про обширний звіт В. Куйбишева про положення господарства в СССР. Зміст:

Сей рік був „малоблагоприятний“. Промислови не вдалося заспокоїти гододо товарів у містах і селах, ні зменшити безробіття. Через те нема й можності міняти товари за хліб у потрібній кількості. Обострюється дефіцит і в області будівничого матеріалу. Ми показали неспосібні задоволити все зростаючі потреби селянських господарств навіть у мінімальній степені! Ізза нестачі хліба на вивіз упала рівновага нашого торговельного бізнесу. Ми сподівалися зросту продукції на 17-6%, а вона зросла на 13-3, зате заробітна платня замість зрости на 7-20 проц., зросла на 11-2%. Се останнє означає дефіцит, котрий вносить сотки мільонів й доведе до застою в промислі. Продукційний апарат рзшатався й руководителі опускають руки, дисципліна паде. За хліб тяжко тепер і буде тяжко також в 1928/9 р. Продукція жита і пшениці впаде. Острій недостаток масла є і буде. Стоїмо вже й перед загрозю металічного голоду, а „Висшій Совет“ застанається вже над тим, чи не привозити ізза кордону також чугуна (литого заліза). Внутрі ростуть ворожі нам сили. Полагаю всіх тих проблемів крайню трудна, тим більше, що вони звязані з невдоволенням богатшого селянства. Се невдоволення просякає цілим рядом каналів також в советський апарат та знаходить вираз покино в сумнівах і недовіру у власні сили, а навіть в муркотінні („брюжжання“). Через апарат ті настрої протікають і в ряди партії. Не трюкцізм найбільша небезпека, а упадок духа й паникерство внутрі комуністичної партії...

При читанню того звіту пригадується трагедія легендарної владі Пріяма і роду його в хвиль коли на сцену подій виступила зловіща Касандра.

Англійська католич. преса про недолу робітників.

Англійський часопис „Католік Тайме“ помістив ряд статей проти сучасного капіталізму, шукаючи поради й рятунку. „Маємо мільони безробітних — пише автор статей — мільони людей, що дослівно, стоять перед голодовою смертю тільки тому, що приватні осібки при помочі нездорових, хаотичних метод не допускають християнської науки й етики до найширших верств народу, задля своєї особистої користі. Число уродин серед робітничих родин жахливо зменшується. Урядові лікарі ствердили, що смертність робітничих дітей в полудневій Валії вносить 133 на 1000. Нуджа гірша як по наполеонських війнах. І чий може бути щось гірше — питає автор — від цієї неволі самовільної, приватної, розбійницької системи промислу? Англійський уряд переселює тисячі робітників до Канади. Але чому не віддасть їм під управу поля в Англії, де на 33 мільони акрів орної землі управляється тільки 14 мільонів“.

З нової книжки Троцького

Троцький так характеризує большевицьку владу: „Найгірші елементи, зіпсуті владою, зазіпсуті бюрократичною ненавистю, всіми силами пригортають Термідор, день знищення революції“.

„Міські совети втратили в останніх літах всяке значіння... У внутрішнім життю советів можна побачити ряд зовсім реакційних процесів... Дискусія над ріжними проблемами се тільки позірні балачки... В партії є вже не тільки карієрочивіство, бюрократизм, і протекційність, але сліди вже й брудної струги з чужих і ворожих класовости жерел, як пр. антисемітизм“.

Сталіна називає Троцький глибокопателем советської держави і нечесною людиною та покликається на свідків, що Ленін в останній своїй листі, який диктував, зірвав зі Сталіном усікі зносини й перестерігав перед ним партію.

По перелічанню цього одно лиш дивне: що Сталін за таке писання досі не помістився на Троцький...

ОКУЛЯРИ, ЦВІКЕРИ І ЛЬОРНЕТКИ від найдешевших до найдорожчих поручає фірма ЛЕВ АППЕЛЬ І С-КА Львів, Леґіонів 1. і 3. Репараци виконують скоро або відворотного 912 а почтом 97-30

Нафтові магнати і большевики

Через що розбилась угода? „Берлінер Тагеблят“ доносить, що нафтові магнати Англії й Америки добили були торгу в справі щорічного вивозу 1.000.000 тон нафти з большевії. Вже довершена угода розбилась на тім, що большевики зажадали потому счеркнення постанови, що 5 процент з ціни одержать що року були власники кошалець і шиль нафтових. Річ в тім, що большевики бояться, створити в той спосіб прецеден і що до інших дібр, які вони загарбали.

„Берл. Таг.“ додає від себе, що ні англійські, ні американські магнати не уступлять, а що уряд СССР, знаходячися в прошевій скрутці, отже можна сподіватися, що кінець змінить уступити таки він.

Як тепер їдуть за море Вражіння з подорожі до Канади.

Сумішні воєни. І повні напняття लेकरить. Мало веселого. Зате багато дикої радости, хотиння забути всіх і вся. Всі гнуть ся під вагою одної гнітучої думи: що їде їх за морем? Добро, чи зло? Шастя чи горе? Ця дума осідає бундючно на чолі і оре його в тисячі морщин.

Багато прийшлобися писати про поодинокі переходи. На це тут ні місяця, ні охоти не має. Ще перед виїздом зі старого краю казав мені редактор: Пишіть як найкоротше. Це тепер виповнює.

Заки емігрант дістанеться на корабель, мусить перейти безліч лікарських оглядів. Оглядають в більшости чужі лікарі, компанійні (товариства, котре перевозить) або й державні канадійські. Від висліду цих оглядів залежить, чи емігрант поїде далше, чи ні. Часто луцається, що задержують в часі дороги і чоловік серед чужих прямо гине з грижи, не маючи ні змоги, ні права відістатися далше. Крім оглядів стрижуть, кулають, дезинфекціують і то кілька разів. Коли емігрант з вдоволяючим вислідом переїде ті туртури, заладовують його в Іданську на корабель. Пишу: заладовують, бо инше відповідне слово тяжко найти. З нашими людьми поволаться всюди грубо, а тут дуже грубо. Їти на кораблі кається що самі хочуть. Звичайно пів смердячу рибу або зісохле на підшуву м'ясо. Це вони з англійська називають „біфштіком“. Люде звичайно харчуются всеоскільки на морі взагалі мож харчувати. Першого дня їзди чається недуга. Голова стає тяжка, гей залізо, м'яоті, весь світ стає немилый, ноги слабнуть, їжа вертається. В декого блювоти стають тяжкою недугою. Люде виглядають жовті, змучені, виснажені. Це тягнеться кілька днів. Всі переходи і палуба, оскільки на неї мож вийти, завалені хорими. Люде лежать неповоружно. Іла стає крайню немиля. А вітер шуткує з людської немочи. Віє напроти корабля і розхристує філю. Вона підносить корабель наче злеток. Підносить і кидас в отворену глибіню. З кораблем кидас й вами. Кидас вашою силою, мозком і думками. Тіло безвладно лежить на палубі, але думка ширас по безмежах. Жаль і страх — ось два головні почування, що клішми стискають душу емігранта.

З Іданська корабель їде поздовж Балтику до Кільського каналу. Переїжджаєте через канал і бачите млаковинні сіножати, погороджені кільчастим дротом і змарнійий товар. Кравид замрачений, сірий. Дує вітер холодний, проникаючий. Як наша доля...

З каналу виїжджаємо на Німецьке Море. Півтора дня їзди і ми при берегах Голандії. Часть емігрантів висідає в Роттердамі. Здовж берега маленькі огрядні домики. Зелені, червоні, сірі — наче в казці. З берега привагідні купці захвалюють крам, головню овочі і солодь. На наші ціни це все дуже дороже. Та емігрант не числиться з грішми. Він сподіється всякого добра і часто силде грішми без надуми. Грає тут вагу і думка: пропала корова, най гине й теля!

Через ніч, ранком, причалуємо до берегів Англії. Висідаємо в Тільбурі. Залізниця веде нас мягкими вагонами до Істлі. Вози вигідні, мошені площами, але робітники таксамо як в нас сухі, у витертих одежах. В Істлі замикають нас до еміграційних бараків. І знова лікар, купіль і дезинфекція. Тут кожний в журбі. Може задержать?...

ОСИП СТЕФАНОВИЧ ЛЬВІВ, вул. Галицька ч. 16. поручає

новости для Пань, сукна на мужеські одіни. Англійські крепи на реверенди і папістики для П. Т. Отвів. 22-30

Важне рішення суду

Польська преса доносить: Найвищий суд у Варшаві затвердив рішення нижших інстанцій, перед котрими Д-р Шумковський, син польського повстанця, котрому російський уряд сконфіскував добра Карлінець у білоостоцькій повідеві, у півмвуса о масток батька. Д-р Шумковський витрає отже в усіх інстанціях. В який спосіб наступатиме відшкодування тих, котрі може і з десятих рук купували добра по повстанцях, преса не подає.

Підземний тунель до Африки

Він буде 3-торовий і коштувати-ме 300 мільонів пезетів.

Проф. Е. Шульце з Липська пише: Вже антанта хотіла для уникнення небезпеки від підводних човнів збудувати тунель до Африки поїд пролив Гібральтару. Але Еспаїя спротивилася тому. Тепер Еспаїя сама бореться до будови. 5. липня с. р. видав король Альфонсе розпорядок у справі підготовчих робіт. Довгота тунелю вноситьиме 32 км., кошти 300 міль. пезетів. Він буде три-торовий і пропускати зможе 20 поїздів деню в оден бік. Переїзд треватиме пів години, а будова около 5 до 6 літ. Той тунель скоротить шлях між Мадритом і Бразилією на 6 днів і получить величю сіль Європи з залізницями Африки. Однаке реалізація того тунелю на разі дуже проблематична, бо Марокко не має залізничного получення з Єгиптом і транспорт морем все дешевший.

МАГАЗИН ФУТЕР ВІКТОРА ЗІХЛЕРА СИНІ Львів, пл. Галицька 14. І. пов. Поручає футра дамські, мужеські футра галітерія. Приймають всікі кушнірські роботи. Перекошування футер через літо. Ціни дуже низькі. 204 29-30

Міністер Черчил — мулярем

Черчил, міністер фінансів Вел. Британії, котрий помагав при будові сільського дому в своїх добрах, подавас о прийняття до організації мулярів. Коли старий мулярський майстер посвідчив, що міністер добре робив, його прийнято. Разом з документом про прийняття, одержав від організації мулярів такого листа:

„Ми докладно поінформовані про те, які Ваші здібности і що Ви ще не можете рівнятися з дільком вправним мулярем. Думаємо, що з бігом часу набереете вправи, але не очікуємо, щоб Ви присвячували тій праці багато часу, а то передоєм з огляду на становище, яке маєте в уряді Його Корольського Величества“.

Жінка адміралом англійської фльоти

Нью-Йорк привітав величаво бурмістра англ. пристані Савтемтону (до котрої по дорозі причалюють майже всі кораблі, що їдуть з Європи до Америки). Бурмістер з Савтемптоном прийхав на Левятині й одержав у ню-йоркській пристані спеціальний яхт „Малколм“ до диспозіції. Привітали його салвою з 18 армат. Кілька ескадр амер. літаків літало над пристанню. Нарешті масі народа показався 1237-ий бурмістер Савтемптоноу, котрий на основі того уряду єсть рівночасно адміралом англійської фльоти: в пурпуровій тозі і з золотим ланцюхом на шні висіла старенька жінка, пані Лукія Маріон Фостер-Велх.

ТАРАС ШЕВЧЕНКО великий фільм в 12 частях висвітлює кіно „Народного Дому“

260 в Перемишлі від 16. ц. м. 2-2

З РЕЛ.-ЦЕРК. ЖИТТЯ

Коли дневник є католицький? Австрійські католицькі часописи звертають увагу суспільности, що після дісцезальної конференції в Оснабріку 1924 р. дневник є загалом часопис можна уважати католицьким поїно тоді, коли в ньому 1) подається регулярною вісти про найбільш важні події католицького життя і раз в тижні міститься стаття релігійного змісту. 2) Фейлетони не можуть містити в собі якогонебудь некатолицького елемента. 3) Звіти з сучасних подій поміщені, мусять бути так написані, щоб не могли спричинити ніякого морального забурення. 4) З редакцією мусить співпрацювати священник, котрий був би виразником духовних кругів.

Кріза в англійській церкві. В Чельтенгем в Англії мав відбутися церковний зїзд. Англокатолики на чолі з провідником католицького руху в анг. церкві лордом Галіфаксом відмовилися від участі. Англійський єпископ Діреме обговорюючи цей інцидент досить поважно задивляється на крізу анг. державної церкви, бо на його думку англокатолики погодяться й признають зверхність Апостольської Столиці, а тоді ш Англії, що не перейуть на католицизм, відділяться від держави.

Стаїм нашій серця, ідою все вперед, підіймаймо тил, що впади на шляху до відродження — Український Інвалід!

ПОЛІТИЧНІ ВІСТКИ

ПОЛЬЩА. В Познані здемолували польські студенти ряд вистав у жылівських склепах, де були заграничні товари. Шкоди значні. Завізнала поліція веліла їмти тільки одного демольанта.

ПРАВОСЛ. МИТРОП. Діонісій видав 11. листопада настирське посланіє. В нім м. и. лише: Православні горожане Польщі! В годній радости і тріумфу подякуйте Богу за таєки, котрі Він зіслав польській Державі. Вознесім до Господа наші молитви за душі тих, котрі зложили своє життя в офірі для добра Батьківщини й осягнення її воскресіння... Нехай Він охоронить побожну державу польську і всіх Горожан її від „люотровів і ворогів“.

З ЗАЯВ ЧУЖИХ ПОСЛІВ у 10-ліття Польщі, найцікавіща заява японського посла Галіме Мацуміші. Він сказав: Суттєві умови, щоб бути великим народом, полягають на тім, щоб 1) мати опільну славу в минувшині, 2) філіть волю в теперішности, 3) спільні великі докванні діла і 4) хотіти таких діл докопати більше. Поляки виказали енергійний характер і освічений ум, котрий уміє перемогати труднощі й уникати викликунання їх, отже можуть бути горді зі своєю минувшини та певні своєї слави в будучині.

В ЕСПАНІІ наступило скріплення становища диктатора Пріма де Рівери: декретом короля приділено йому ще й міністерство заграничних справ.

В ІТАЛІІ десятки тисяч селян урядили в Римі величезні походи в честь Муссоліні як господаря краю.

АМЕРИКА. Нововибраний президентом Америки Гувер вибирається на кораблі „Меріленд“ обїхати всю латинську Америку. З ним їде жінка і ряд представників преси. Ціль обїзди Гувера — вряцати всі держави цілої Америки в оден великий союз.

Пам'ятаймо: Листопад — се місяць складання Всенародного Дару Українським Інвалідам!

ЛІТЕРАТУРА — НАУКА — МИСТЕЦТВО

Українська Академія Наук

1918—1928.

ЗМІСТ: Описування Академії — її устрій, відділи, комісії, секції, кабінети, інститути, лабораторії, бібліотеки, музеї і т. д. — Хто працює в Академії. — Умови праці. — Німий ювілей Академії.

В листопаді 6. р. минає 10 літ, як у 1918 р. Гетьман України П. Скоропадський санкціонував закон про заснування Української Академії Наук у Києві. Безпосередньо після того Академія почала свою працю.

Що ж таке Українська Академія Наук: який її устрій, склад і діяльність?

Українська Академія Наук складається з 3-х головних Відділів та цілого ряду спеціальних наукових організацій згл. установ: комісій, секцій, комітетів, інститутів, лабораторій, бібліотек, музеїв і т. п. Перший Відділ: Історично-філологічний. В ньому має пристановище передовсім українознавство: історія українського народу, вивчення української мови, українського письменства та української словесності, етнографія, історична географія та археологія України, історія українського мистецтва, взагалі української культури.

Та крім українознавства в 1-ім Відділі мають своє місце також й інші історично-філологічні науки: всесвітні, славянські, орієнтальні і т. д. — передусім у зв'язку з Україною. Другий Відділ: Фізико-Математичний. Він складається з двох класів: з основної класи та класи прикладного природознавства. — Третій Відділ: Соціальних Наук. Він розпадається на дві класи: правничих та економічних наук.

Всіх спеціальних наукових організацій та установ є в Академії около 80. Найважливіші з них: При 1-ім Відділі: Історична Секція, Комісія словника живої української мови, Інститут української мови, Комісія історично-географічно-фольклорна, Комісія для видавання пам'яток новітнього письменства, Комісія візантійського письменства, Комісія історичної пісенності, Комісія Лівобережжя та Слобожанщини, Комісія Степової України та Чорноморщини, Комісія Західної України, Комісія для вивчення первісної культури, Комісія найновішої історії України, Археологічна Комісія, Всеукраїнський Археологічний Комітет, Комісія історично-географічного словника, Комісія біографічного словника діячів України, Жидівська історично-археологічна Комісія, Музей українських діячів науки і мистецтва, Театральний Музей, Комісія Правосписна й ин. При 2-ім Відділі: Комісія для вивчення природних багатств України, Геологічний Кабінет, Хемічна лабораторія, Комісія вищої математики, Інститут технічної механіки, Ботанічний Сад, Ботанічний Гербарій, Зоологічний Музей, Біологічний Інститут й ин. При 3-ім Відділі: Демографічний Інститут, Комісія західно-руського та українського права, Комісія народного права, Комісія фінансова та банкових питань, Комісія народного господарства, Правничо-термінологічна комісія й ин.

Справа, що виходять поза межі компетенції одного Відділу, належать до Ради або т. зв. Спільного Зібрання всіх членів Академії. При Раді Академії є такі наукові установи й організації: Всенародна Бібліотека України, Музей мистецтв ім. Ханенків, Музей антропології ім. Хв. Вовка, Комісія Краєзнавства, Бібліографічна Комісія й ин.

На чолі Академії стоїть Президія, що складається з Президента, тов. Президента та неодмінного (генерального) Секретаря. Президентом під сь пору є Д. Заболотний.

У згаданих вище 3-х головних Відділах та спеціальних наукових організаціях й установках зосереджується вся наукова діяльність Академії.

Хто ж веде її? Ведуть передовсім дійсні члени Академії т. зв. академіки. А далі члени-кореспонденти та наукові співробітники.

Всі вони діляться на 2 категорії: штатних, себто таких, що працюють в Академії постійно та одержують за се постійну платню, і поза — згл. нештатних (без платні).

Дійсні члени або академіки гуртуються у згаданих вище 3-х головних Відділах Академії. Кождий із них займає там окрему катедру, що плеає спеціальну галузь науки. У склад відділів входять також члени-кореспонденти. А наукові співробітники належать тільки до спеціальних наукових організацій й установ.

Дійсних членів або академіків є в Українській Академії Наук около 60. З того половина штатних і перебуває у Києві, а половина позаштатних. Се відомі учені. Членів-кореспондентів є коло 20. А наукових співробітників є коло 500, з того звиш 100 штатних. Таким чином в Українській Академії Наук працює постійно й одержує за се статую платню около 150 учених. А всіх учених, що гуртуються в Академії, є около 600.

Годі вичисляти тут всіх академіків, кореспондентів та наукових співробітників Української Академії Наук. Згадаємо тільки найбільше відомих.

Отже до 1-го Історично-філологічного Відділу належать такі академіки: штатні: Д. Багалій (старовинна історія укр. народу), М. Грушевський (новітня історія укр. народу), С. Єфремов (історія новітнього укр. письменства), А. Кримський (історично-філологічна катедра, арабо-іранська філологія), А. Лобода (устна укр. словесність), Ф. Мищенко (візантологія), О. Новицький (історія укр. мистецтва), В. Перетц (історія давнього укр. письменства); позаштатні: Ст. Смаль-Стоцький (історія укр. мови), К. Студинський (історія укр. письменства), К. Харлампович (історія культурного руху, Церкви і шкільництва на Україні XVI—XVIII ст.) й ин. З інших співробітників: Ол. Грушевський, Е. Тимченко, Д. Яворницький, В. Ганцов, М. Зеров, В. Щербина, Й. Гермайзе, Е. Сіциньский, К. Грушевська, В. Дорошенко, В. Данилевич, О. Малиновський, Г. Житецький, В. Кордт, М. Кордуба, М. Макаренко, Ф. Ернст, В. Кричевський, В. Ляскоронський, М. Шарлемань, В. Барвінок, Катерина Антонович, С. Маслов й ин.

До 2-го Фізично-Математичного Відділу належать між ин.: штатні академіки: П. Тутковський (геологія), В. Липський (ботаніка), Д. Граве (математика), А. Корчак-Чепурківський (народне здоров'я) й ин.; позаштатні: Ів. Горбачевський (біологічна хемія), Д. Заболотний (епідеміологія), В. Вернадський (перший президент Академії) (мінералогія) й ин.

До 3-го Соціально-Економічного Відділу належать між ин.: штатні академіки: М. Василенко (історія західно-руського та українського права), М. Птуха (статистика), К. Воблий (економія торгівлі та промислу) й ин.; позаштатні: Ст. Дністрянський (цивільне право). З членів-кореспондентів та наукових співробітників: М. Максимейко, В. Барвінський, М. Слабченко, А. Ярошевич й ин.

Українська Академія Наук видає цілий ряд наукових публікацій, що їх заповнюють своїми працями академіки та наукові співробітники.

Так Історично-Філологічний Відділ видає дві головні серії: 1) Записки — досі 18 тт. і 2) Збірник — досі 80 тт.

Крім того Історична Секція під проводом акад. М. Грушевського видає окрему науковий історичний журнал — двомісячник „Україна“, а Етнографічна Комісія — „Етнографічний Вісник“.

Серед виданих досі 80 томів „Збірника“ Іст. Філ. Відділу слід відмітити такі: Д. Багалія „Нарис української історіографії“ (2 вв.), В. Резанова „Драма українська“ (досі 4 тт.), Хв. Тітова „Історія книжної справи на Україні“, та „Стара вища освіта в Київській Україні“, А. Кримського „Російсько-український словник“ (досі 3 тт.), В. Перетца „Слово о Полку Ігоревім“, М. Грушевського „Історія української літератури“ (тт. IV—V), С. Єфремова „Щоденник Шевченка“, К. Грушевської „Українські думи“ (досі 1 т.), В. Сиповського „Україна в російському письменстві“ (досі 1 т.), В. Розова „Українські грамоти XIV—XV вв.“ (досі 1 т.), Б. Гринченка „Словник української мови“ (3-те доп. видання під ред. С. Єфремова й А. Ніковського — 5 тт.) й ин.

Крім того слід відмітити ще такі видання Історичної Секції: передовсім 2 цінні Збірники „Київщина“ і „Чернігівщина“, далі „Український Археологічний Збірник“ (досі 2 тт.), „Історично-географічний Збірник“ (досі 2 тт.), „За сто літ“ (досі 2 тт.) й ин.

Фізично-Математичний Відділ видає також дві головні серії: 1) Записки (досі 3 тт. у 8 вв.) і 2) Труды (досі 11 тт. у 45 вв.). У „Трудах“ звертає на себе увагу ряд кравзнавчих праць П. Тутковського, М. Шарлеманя, О. Фомина та ин. Зокрема слід відмітити термінологічні публікації Природничого Відділу Інституту Укр. наук. мови: П. Тутковського „Словник геологічної термінології“, Ф. Калюновича „Словник математичної термінології“ (досі 1 ч.), „Анатомічні назви“, М. Шарлеманя „Словник зоологічної номенклатури“ (2 ч.) й ин. Крім згаданих 2 серій Фіз.-Мат. Відділ видає ще: „Українські Геологічні Вісти“, „Український Зоологічний Журнал“, „Український Ботанічний Журнал“, річніки „Антропология“ й ин.

Вкінці Соціально-Економічного Відділу видає: 1) Записки (досі 8 тт.), 2) Збірник (досі 15 тт.) і 3) Окремі видання. Серед виданих досі 15 тт. „Збірника“ на особливу увагу заслугоють передовсім „Праці Комісії для вивчення історії західно-руського та українського права“, що їх редагує М. Василенко (досі 5 тт.), далі „Праці Комісії для вивчення звичаєвого права України“ під ред. А. Кристера (досі 2 тт.), а вкінці „Праці Семінару для вивчення народного господарства України“ під ред. К. Воблого (досі 2 тт.).

Свою наукову працю Академія веде й веде серед дуже несприятливих умов. Передовсім — моральних, а також — матеріальних. Та коли в останніх часах матеріальні умови дещо поліпшилися, то умови моральні, навпаки, погіршилися. Дуже вимовним свідомством того є факт, що 10-ті роковини свого існування Академія обходить... мовчанкою.

До погіршення моральних умов життя Академії дуже багато причинилися внутрішні міжособисті, що від кількох літ мають місце в Академії. З міжособисті тих скористав уряд і вмішався в життя Академії. У висліді Академія опинилася в залежності від уряду значно більший, ніж була досі.

„Вправа волі се ніщо інше як пльова поміч для душі в її боротьбі проти поневолюючого насильства тіла“.

„Хто без опору піддається кожній своїй жадобі, попадає у внутрішні безладдя“.

Віче укр. членів львівської Каси Хорих відбулося 14. ц. м. Рішено при виборах до Каси Хорих 17. і 18. ц. м. віддати голоси на лісту ч. 5.

ІДЕЇ

Фраза, що мовляв „Ідеї роблять всевітну історію“, в в тій формі, як її загално розуміють, дуство балаканиною претенсіональних літератів. Ідеї не висловлюються. Мистець видить їх, мислитель відчуває їх, та здійснюють їх — державний муж у кабінеті і вояк на полі битви.

(О. Спенглер.)

Відомий з солідності МАГАЗИН НОВОСТЕЙ мужських і дамських І. ЗІХЕРА Львів, пл. Капітульна 3. (напроти катедри) поручає на зимовий сезон незайвий вибір: Рукавичок і панчіх, трикоту Сера і новий реформ, камізьки, пль-онієри, домашні пантофи. Ціни ариступні. Великий вибір ковирів для Всеч. Ду. 356 ховенства. 2-20

Під увагу любителям гарних книг

Пригадуємо, що з кінцем року в усіх культурних народів любители гарних книг складають також річніки газет для оправи. Не треба забувати, що книжки по роках виходять другим накладом. І длтятого повні річніки газет, гарно оправлені, представляють по якійсь час велику вартість. І з бігом часу вартість їх все росте.

Від Нового Року, коли зголоситься певна скількість любителів гарних видань, будемо для них печатати „Нову Зорю“ на білім, тривім, бездеревнім папері — під умовою, що вони з гори заплатять цілорічну передплату й опріч неї 10 зл. більше на кошти дорожого паперу. Тих дорожих чисел адміністрація не буде поодиноким висилати поштою (бо в разі, колиб пропало яке число, не можна буде дати іншого на тім самим папері). Отже такі передплатники могли б вибирати собі газету на лужнім папері або особисто при нагоді їх побути у Львові за поспідкою, або ще пів року одержать збірну посилку чисел на лужнім папері, коли зложать відповідну квоту на поручену посилку поштою.

НОВИНКИ

Арештування української молоді відбуваються далше в цілім краю. Про се доносять зі Стрия, Бережан, Ходорова, Гвіздця, Рогатина, Скольного, Милована і т. д. Досі є вже у львівських тюрмах около 100 арештованих і привозять їх далше. В той спосіб багато молодих осіб відірвано від науки дуже часто за припадкову розмову з підозрілою людиною. Наслідки ув'язненя для молодих людей бувають часто фатальні на все життя.

Одинока українська віддварня дзвони Михайла Брилинського вул. Замарстинівська ч. 41. Телеф. 63-56 (власний дім).

Віче укр. членів львівської Каси Хорих відбулося 14. ц. м. Рішено при виборах до Каси Хорих 17. і 18. ц. м. віддати голоси на лісту ч. 5.

Дальші зміни в львівських урядах. По відомостям польської преси на становище команданта держ. поліції Новодворського має прийти надком. пол. Речиский з Вільня. В слідчій уряді порішена відставка ком. Мілнера, котрого місце займе п. Контирко або п. Жегаль. Мають відйти також командант поліції воеводства Грабовський, шеф слідчого уряду Лозинський, заступник ком. львівської поліції Респондек і на власну просьбу ком. Париленич та Бялковський. Як причину тих змін подають за велику лагідність влади підчас 1-листопадових полій у Львові.

Психоза зневажування гробів проявляється не тільки в Польщі. З Гамбурга доносять, що там невідомі справці збе естили жидівські гроби. Громадська рада визначила нагороду за відкриття виновників. Се вже 64-ий випадок безчешення жидівських гробів у Німеччині.

35 зол. Шліфоване Зеркало 60x115 мм. Ліше в фабриці зеркала М. Бик, Львів, 358 ул. Вірменська ч. 27. Телеф. 52-57. 3-5

Брат Літвінова, найвизначнішого тепер по Чічерні советського дипломата сфалшував векслі на 200.000 фунтів шт.

Небувалый випадок. Рабін литовського міста Шавле, Ізраель Розенберг, поповнив самовбийство. Причиною має бути смерть його жінки.

Ратуйте ваше здоров'я, бо чоловік стається калікою!

Прймаю хворих, що їм наростають горби і кривляють: стриж хребетний, коліна, бедра, стопи, всіякий сустав, недоволодіння й параліж и т. у дітей і старих осіб. Я застосовую в оних випадках спеціальні лічниці ортопедичні апарати, а на заростаючі горби і скривленія плечей лічниці простуючі горести ортопедичні ріжких системів найновішого винаходу. Для ампутованих штучні ноги (протези) американської системи. Зголошення хворих приймаю:

Ортопед-директор Й. РАПАПОРТ спеціальне лічно-ортопедичне Заведення від 9—1 і 3 7 понол. 223 Львів, вул. Красіцьких ч. 8. 4—1

80-ліття уродин святкує с. м. визначний німецький учений Ганс Дельбрік. Найголосніший його твір се „Історія воєнної штуки“. Такий фаховець як Гренер називає ту працю одинокою, бо в ній представлено в органічнім зв'язку стратегію, тактику, військову організацію й політику та історію зброї. При тім уперве внесено ясність у спірні питання числа армії у минулих століттях. Ту працю Дельбріка необхідно мусить знати не тільки історик, але й освічений військовий, письменник історичних повістей і т. д.

140.000 людей гине з голоду в Китаю, в самим тільки Пекині з околицею. Це наслідки довгої анархії й бандітизму. В 7-ох провінціях банди розграбили селянам буквально все майно. До того ще й урожай не дописав, а місяця нашкодила повінь.

Нові видання ІЛЮСТРОВАНИЙ ГОСПОДАРСЬКИЙ КАЛЕНДАР „Сільський Господар“ на 1929 р. Ст. 246. Ціна не подана. Наклад 10.000 прим.

В 30-ліття свого існування видадо Т-во „Сільський Господар“ дійсно добрий календар. Зміст його чисто господарський. Прикмети: Короткість статей і ясність у викладі, багато ілюстрацій і артистична вінега Іванця.

Побажатиб нашому народови більше таких пожиточних видань. В слідуючим річнику пожадано булоб побачити на вступі дві-три рівно короткі белетристичні новельки, бо вони дуже оживляють такі видання. Зміст їх мігби бути також господарський, пр. на теми: користь з оцадності, з оглядин чужих взірцевих господарств, з подорожі і т. д.

Кінотеатр „ВАРШАВА“ в Станіславові, Липова 1. висвітлює: Від 16. XI. Діют. Від 20. XI. Тріюмф жінки. Від 23. XI. Лама зі світовим рекордом. Від 27. XI. Життя.

ОГОЛОШЕННЯ

Дентист ЯКІВ НАСС Львів, вул. Сикстуська ч. 17, II. пов.

Скріплювання хитаючихся зубів, пльовбування й винищення зубів без болу. Штучні зуби в качуку і золоті після американської системи. Пациєнти з провінції подорожують в найкоротшому часі. П. Т. Урядовця і студентам значна знизка. Полекші в сплатах. 2—5

Др. Марія Криговська спец. недуг носа, уший і горла лічить: хИБИ ВИМОВИ 6—20 (гикання, судхонімоту, гугаявність і т. п.) Львів, вул. Кльоновича 6. Від 3—5.

ЗДІБНОГО РІЗЬБАРА ОРНАМЕНТАЛЬНОГО пошукуює вартат урядкель перковних 362а ТЕОДОЗІЯ КОМІСАРЧУКА 1—6 Станіславів, вул. Круля Яна III. ч. 15.

ЖУРНАЛИ 354 2-25 КРОЇ МАНЕКІНИ поручає фірма „ЖУРНАЛ“ Львів, пл. Бернардинська 2.

ШІТКИ всякого рода поручає робітня Маріяна ГРИГОРЧИКА ЛЬВІВ, Боїмів ч. 1 353 (угол вул. Рутівського) 4—10

РІК ОСНОВАННЯ 1878.

На осінній і зимовий сезон поручає наймоділіші КАПЕЛЮХИ І ШАПКИ Фірма АНТІН КАФКА

Львів, вул. Галицька ч. 4. Ціни знизені! Вибір великий! 138 41-7

Светери, жакети, костюми гарсонки, камізьки дамські й мужські, галли, реформи, панчохи, намаші, штильи, скарпеті і т. п. ПЕРЕРОБЛЮВАННЯ й підроблювання старих трикотажів.

Підомнення очок панчіх шовкових і фільдекових. Виконує з найліпшого матеріалу дуже старанно й по умірених цінах Трикотарська робітня В. Лібанської 262 ЛЬВІВ, Баторого 34, (мезані), 21—3

ПЕРШОРЯДНИЙ ГОТЕЛЬ НАРОДНЯ ГОСТИННИЦЯ

у Львові, вул. Косцюшка 1. Тел. 8.88
Дожд трамваями: ч. 1, 6, 7 — з Гол. Двірця
ч. 9 з двірця Підзамче. 355 3-3

ЧАЙ КАВУ і ВИНА

в найлучших родах — по найдешевших
300 цінах — поручає 13—15

ЕДМУНД РІДЛЬ

Львів, Рутівського 3.

Цінники на жадання безплатно.

ПЕРЕПЛЕТНЯ ПЕТРА ПОДОЛЯКА

Львів, вул. ЖОВКІВСЬКА ч. 28

приймає всякі церковні роботи, як: Євангелія, Службники, старі книги, брошуровання всіляких накладів, кашцелар. книги, все, що входить в круг переплетничої штуки по найприступніших цінах. Робота солідна і точна. 342 6-2

Йосиф Сметана ГОДИННИКАР

у Львові, вул. Коперника 18.

поручає: Годинники стінні й кишенькові з же-невських фабрик: *Uster, Glashütte, Roskopf* і патентовані і т. п., також **вироби зі золота і срібла**. Виконує всякі роботи годинникарські по уміркованих цінах. Замовлення з провінції виконує негайно! 347 5-10

НАДІШЛИ З ПАРИЖА ОСТАННІ КРЕАЦІЇ
ОПАСОК — ГОРСЕТІВ — СТАНИКІВ
ПАНЧІХ — формуючих ноги

ПАНЧОХИ на жилиаки

МАГАЗИН ПАРИЗЬКИХ
ГОРСЕТІВ „МАЛГОЖАТА“
346 ЛЬВІВ, БАТОРОГО 34/II. 6-20

ШОВКОВІ КОВДРИ, матераци, фіранки, капи, найдешевше

у фірми:

Ф. КНАУЕР і СИН

Львів, пл. КАПУЛЬНА ч. 2

340 напроти катедри. 6-10

ПОЗІР! ПОЗІР!

найдешевший цінник блаватних товарів

Ручники сільські з метра	зол. 1-20
„ відпасовані з метра	„ 1-70
„ відпасовані	„ 1-20
„ купелеві	„ 2-70
Стирки з метра	„ -90
Зефіри на сорочки	„ 1-80
Димка на підтанці	„ 1-70
Оксфорди на сорочки	„ 1-30
Полотна й schirting-и	„ 1-40
„ на простирала	„ 2-75
Простирала 2 метр.	„ 5-50
Скатерти з метра	„ 5-50
Опалі на білля в різних красках	„ 3-80
Кретони на фіранки	„ 1-30
Бархани і флявелі	„ 1-70
Флявелі гладкі	„ 1-50
Шевіоти на мундурки	„ 4-50
Косинки діточі	„ 4-—

Галицький Магазин Новостей, Львів, Галицька ч. 15.
Замовлення висилаємо відвратною поштою
351 за посиллятою. 4-10

СКЛО ПОРЦЕЛЯНУ КРИШТАЛИ

ПОРУЧАЄ 361 1-4

НОВООТВОРЕНИЙ СКЛАД
ОЛЕКСАНДРА ОНИСЬКА
Львів, ГАЛИЦЬКА 20 (піг Валою).

МАГАЗИН І РОБІТНЯ КОНФЕКЦІЇ
та дамських суконь

ЦЕЦИЛІЯ ГАН

Львів, пл. Смольки 1а (напроти кіна „Марисенька“)
325 Полекші в сплатах. 9-20

ПОРУЧАЄМО НОВО ВІДЧИНЕНУ
ФОТОГРАФІЧНУ РОБІТНЮ
„ДОРА“ ЛЬВІВ,
Словацького 2.

ЦЕРКОВНІ СВІЧКИ ВСЯКОГО
РОДА
поручає фабрика

Інж. К. КОТЕЦЬКИЙ і С-ка

Львів 25, Бічна Кульпарківська 9. Тел. 57-48,
331 Ждайте цінників. 8-12

НА ЗАМОВЛЕННЯ ГОТОВІ

Ф У Т Р А

і перерібки поручає

фірма Ф. і Ю. Любельські
Львів, Рутівського 5. Телеф. 48-70

319 40 літ існування. 10-10

БЕЛЬСЬКІ СУКНА — НА ОДЯГІ Й ВЕРХИ —
найдешевше в
АЙЗЕНБЕРГА, БОЙМІВ ч. 18.

Догідні умови для П. Т. урядників (-чок).
При оказанню витинка 6 процент опусту.
350 4-10

П. Т.

Маю честь поручити свою кравецьку
фірму

Станислав Курц

у Львові, вул. Баторого ч. 12-14, 4 пов.
в котрій проваджу окремиї відділ для
Всеч. Духовенства, виконуючи всякі
вбрання для П. Т. Отців і цивільні:
Реверенди всякого роду, верхні окриття,
нагортки, плащі, пелерини, порохівники,
бунди і т. п., а також нові футра і пе-
рерібки футер.

З високим поважанням

Станислав Курц

кравець мужеський і спеціаліст
для П. Т. Отців

326 9-20
Львів, вул. Баторого 12-14, 4. пов.

ШАПКИ КАПЕЛЮХИ

у великім виборі
322 5-12
по низьких цінах

Іван Віттман, : : Л Ь В І В, : :
Трибунальська 1.

В Централі **ПАНЧІХ**
ПФАУ, Львів, Ринок 19.

найдешевше, бо вхід через сїни.
246а 45-50

Щітки всякого роду
Стирки, губки,

316 б ірхи 20-20
поручає найдешевше

О. Т. ВІНКЛЕРА СИН, Львів, Ринок 28.

Одинока у Львові Робітня горсетів

на французький стиль поручає: гумові пояси,
бедрівки, шліпфери, підв'язки, бюстониші, **опас-**
ки, також реформи менструальні, реформи
трикотові і шовкові тільки у фірмі:

„ГІГІЕНА“, Р. Кернер

Львів, Пасаж Міколяша над кіном „Уцеха“
345 Телеф. 51-24. 5-15

ВЗУТТЯ мужеське, дамське

власного виробу
по дуже низьких цінах поручає 263
першорядна робітня обуви : : 21-27

ІВАНА МАТИКЕВИЧА Львів, Шептицьких ч. 1
напроти св. Юра

ПАРОХІЯЛЬНІ БІБЛІОТЕКИ НА СПЛАТИ.

1-ша бібл. — 58 книжок за 60 зол. платних
у 3-місяч. ратах; II-га бібл. 110 книжок за
160 зол. пл. у 4 ратах, при чім перша рата
61 зол., прочі р. по 33 зол. Перша бібл. нада-
ється для сльських, друга для міських парох.
бібліотек. Усі книжки відповідно дїбрані й
певні щодо змісту. В перелеті I. бібл. 100 зол.,
II. бібл. 220 зол. — Замість готівки приймає-
мо також векслі 3-4 місячні; дочисляємо тоді
ще есконт. Замовляти: „Добра Книжка“ —
Львів — Lwów, skr. p. 11. 294 25-50

Продажа на догідні сплати!!

Машини до шиття ==
== Грамофони, ровери,
Кружлівки молочарські 264

та їх складові части, кравецьке приладдя
і до ручних робіт. Власна майстерня направ

Александр МАЛИМОН

Львів, ул. Валою, 11 а.

Панчохи, трикоти, трикотажі, білизна дамська і мужеська, торбинки, парасольки, рукавички, скарпетки, також галантирія й перфумерія. — Товар першої якості, по дуже низьких цінах продає ново-отворена фірма „РОЗЦВІТ“ Ф. Гляйхер, Руська 8.